

La Nació

Setmanari adherit a la Unió Catalanista

Redacció i Administració : Canuda, 14, pral.

Del moment bèl·lic

UN COMBAT NOCTURN

El voluntari català Jaume Pallarès

Grup de ferits de la guerra
Entre ells hi ha el voluntari català Vicens Duién

La hora de la minestra en una trinxera de
Dompierre que fou presa al alemanys
pels voluntaris de la nostra terra

HAVIA estat fatigosa la jornada; es feia fosc depressa, depressa; el foc de la fuselleria anava minvant com cedint l'espai a les tenebres; l'artilleria, més valent, continuava disparant, i alguns obusos, encare, passaven de llarg, bronzint, per damunt de les nostres trinxeres, anant a esclatar, amb un soroll de mil diables, més lluny, omplint de pols i fum i fortor de dinamita cremada l'aire tebi del capvespre.....

S'ou un xiulet penetrant, que és un avís, un manament, una ordre, per a nosaltres, i en un clucar i obrir d'ulls, tots alhora, calem les baionetes... Les capotes, els sacs, fins part de l'equipament dels oficials, és deixat de banda; i tot de cop sortim de sota terra al camp ras; encare no havíem traspassat el marge visible dels veïns (!), una allau de ferre i metralla en forma de núvol de foc ens és enviada des de la espessedat d'un bosc proper, negre com la gola d'un llop; són els soldats invasors, que desapareixen els fusells i les metralladores contra nosaltres, que estem al descobert!... Emperò, rebem la ordre d'avançar, i, què m'has dit!, ens hi tirem assobre, enardits, coratjosos, de

dret a les entranyes d'aquella boscuria, fosca com la pensa dels éssers que la ocupen, els quals, en veient-nos, rectifiquen el punt de mira de les armes seves, i, quan ens tenen a cinquanta metres de distància, ens han pres ja tan bé la mida, que tota la nostra primera renglera d'homes cau talment com si els haguessin electrocutat!... Però no hi fa res; els demés rengles continuem avançant fins arribar on són les metralladores imperials, que, després d'esporgar-les dels servidors respectius, queden en poder nostre; més, des de les interioritats del bosc, van disparant, emparats en les tenebres, els soldats enemics; nosaltres anem marxant, com si oïssim ploure, més encoratjats, més enardits, encare, pels obstacles i per la fosca impenetrable en que ens veiem —és un dir— inundats; i és tal i tanta la pressa que tenim de xocar amb els germànics, en mig del bosc, o aon sigui, que fins els arbres que topem ens ho semblen; per fi, ens trobem, i comencem la cacera; a molts, no els enviem a fer companyia als seus avis perquè ens inspiren llàstima i fins una cosa pitjor... Tenen una mena de procedir, quan els toca

el rebre, s'exclamen i es planyen d'una faïço tan humiliant i depressiva, que no gosem ni dirigir-los la punta d'una sabata...

La lluna il·luminà uns intants el lloc de la lluita, els rostres i les eines dels bel·ligerants; més, de sobte, el bosc devingué més fosc que abans, d'una fosquedat de catacumba, com si Diana, esfereïda per la inhumanitat de la tragedia que, en aquell moment de femenína tafanería, havia obirat, perdent l'equilibri, desobeint la llei de la propia trajectoria, hagués volgut separar-se indefinidament de la Terra, precipitant-se en la immensitat dels espais.....

Finalment, sortim d'aquell bosc macàbric i passem per damunt d'una trinxera bò i començada a treballar; res pot ja deturar-nos; trobem munts de cadavres de soldats tudeschs que les mares seves hauràn de plorar maleint els monstres causants d'aquesta guerra folla...

Els enemics, havent rebut elements de reposició de tota mena, contra-ataquen, mentre nosaltres arrangem la trinxera que els hem pres moments abans... Basarda fa de pensar-hi: és una rasa profunda i angosta, al fons de la qual hi romanen morts i ferits en horrenda

confusió, oint-se una gama infernal de gemitges i clamors dels moribunds i dels que, més que pels dolors de les ferides, xisclen de por i d'angoixa que senten de veure's impossibilitats de moure's d'aquell avenc de sang i de turment, i de mort obscura i tristíssima...

Nosaltres, a pesar de la presència d'aquella carniceria, d'aquella pila de vides humanes, aniquilades unes, i altres en el deliri que precedeix a la més horrible de les morts, que és la de morir entre morts i moribunds sense poder valer ni valer-se, amb tot el greu de les nostres ànimes sinceres, més per la dura llei d'aquesta guerra contra les guerres, hem de cegar, en part, i guarir de nou aquell tràgic fossar, en defensa propia, per gorir-nos de la metralla imperial, que menaça tornar-nos cendra... La situació nostra devé culminant: els que estaven apostats a les avançades reculen i els soldats germànics criden, folls d'alegria, perquè potser n'han agafat algun dels nostres... Després, en plena nit, a la llum dels focs de pirotecnia, projectats pels oficials, que senyalen el perill, veiem avançar les ombres sinistres dels tètrics fills de la Prússia, en una tal actitud, que apar un atac de pells-roges de les descripcions que, als vespres pacífics, llegiem a les obres de Fenimore Cooper...

Oportunament, els nostres canons de 75 comencen a regar, curt i ras, i, en un no-res, la Legió es refà, avança altra volta amb tot el coratge de que és capaç i, bò i cantant l'himne de Rouget de l'Isle, guanya l'acció parcial aquella nit, deixant el camp, més nèt que un plat... Un sub-oficial que ha caigut ferit a uns cinquanta metres davant de la meua colla ens encoratjava dient-nos: Legionaris, recordeu's que no heu reculat mai!...

Ara, la solitud del bosc i de les runes del vilatge, el silenci que segueix a la batalla, les siluetes dels brancardiers, que van recollint, piadosament, els morts i els ferits, tot aqueix conjunt, produeix una estranya emoció....

Allà, al lluny, s'ouen crits de venjança, de desesperació, dels vençuts, que fugen... Després hem sapigut la veritat: cap a l'indret per on efectuaren la retirada els teutons hi ha un gran canal i molts aigua-molls, en el llot absorbent dels quals hi trobaren una mort paradòxica un gran nombre de soldats imperialistes... Altres, creient que els reraçagats d'ells mateixos eren dels nostres que encare els perseguïen, s'hi tornaven, devenint una lluita de les més cruels i fantàstiques... D'això i de les blasfèmies i crits d'agonia dels que se sentien engolits per la terra que ells volien dominar provenia la cridoria i el brogit que nosaltres sentírem aquella nit, negra com la gola d'un llop, quan els germànics fugien derrotats, esmaperduts...

El cansament i la són ens feien ajaçar-nos a terra mateix, on ens trobàvem, i les parpelles se'ns cloïen automàticament...

Avui, recordant totes aqueixes escenes de terror, de lluita suprema, m'apar un somni, una visió de febre, un deliri de malalt, i haig de posar-me una mà damunt de la cicatriu de la meua ferida per a reviuir i capir tot el que per mi passà i els meus ulls vegeren aquella nit fosca, en aquella boscuria impenetrable, lluitant contra els enemics de la Humanitat...

ADOLF MARTÍ

1er. Reg. Estr. 4a. Comp.

Després del Consell General de Representants de la U.C.

A actuar; a fer feina!..

Si en cap instant la nostra continuada i persistent actuació a favor de les orientacions socialistes que la clara visió ideològica del doctor Martí i Julià incorporà al contingut nacionalista de la Unió Catalanista s'hagués mogut a l'impuls d'un mesquí esperit que ens hagués fet obirar les derivacions d'aquella nostra actuació a través d'un criteri personal i egoista, ara, davant del resultat del memorable Consell General de Representants celebrat el passat diumenge, podríem afirmar que qui, en el mentat Consell, més que ningú, triomfà, fórem nosaltres, o, el que és igual: el nostre criteri. Però nosaltres — mai, com en aquests moments, hem sentit necessitat de dir-ho — sempre, sempre, hem actuat per Catalunya, i és per a Catalunya per a qui hem dirigit els nostres esforços i sacrificis, i és, també, per a Catalunya, per a qui hem mirat de fer prevaler, en el sinus de la Unió, les nostres idealitats nacionalistes-socialistes.

Conseguida la continuació, la ratificació del Missatge del 3 de Gener de 1915 — que no ha fracassat, perquè, tal com dèiem en la Memòria que, reglamentàriament, presentàrem a la Junta Permanent, la generalitat dels elements que componen la Unió Catalanista no s'ha dedicat a la divulgació, a l'expansió de les idees contingudes en aquell Missatge — ens resta, només, a tots els components de la Unió, manifestar-nos, tal com diguérem, també, en el nostre número anterior, « amb tota sinceritat, amb tota lleialtat, no permetent, ningú, que la més lleu ombra de dubte i la més mínima ocultació de manera de pensar en qüestions i idees que afecten a concepcions polítiques i socials puguin ésser la espurna que abrindi i exacerbi la incompatibilitat de criteri que, entre adictees a la Unió — hem de dir la veritat — han vingut regnant fins ara », per a que, així, pugui ésser factible la esmena de l'anomalia suara posada de manifest, i sigui completament impossible que l'ésser adicte a la Unió Catalanista pugui voler dir i suposar que, aquell, és un home que es desenten d'una infinitat de problemes que afecten, directíssimament, la vida individual dels homes de la nostra terra.

No cal que ningú s'espanti ni s'esveri: la Unió Catalanista ha d'ésser — perquè ja ho era, sobre tot, des del 3 de Gener de 1915 ençà — l'organisme nacionalista que, a Catalunya, ha determinat les atribucions col·lectives del nostre poble, ensems que ha estatutit quin era el règim, amplament social, que havien de gaudir els catalans. Les afirmacions socialistes que informen el contingut ideal de les nostres aspiracions han d'accentuar-se cada dia més, fent que el nostre nacionalisme no pugui concebir-se d'altra faïça que de la que realment i en bona lògica ha d'ésser: un nacionalisme amarat d'humanisme i sobreixint de concepcions lliberadores.

Si per part dels elements suara aclamats per a la direcció dels destins de la Unió Catalanista s'actua — com no dubtem gens — en sentit d'esquerra social, que és en el plànol aon, per voluntat de la majoria dels components de la Unió, aquesta ha quedat definiti-

vament situada, tots aquells que, per un malentès sentimentalisme catalanista i de tradició històrica, s'han obstinat, fins ara, en ésser components de la Unió Catalanista, cal, i és d'una necessitat apremiant en grau màxim, que es decideixin a fer el sacrifici d'aquell sentimentalisme abandonant les rengleres de la més vella agrupació nacionalista catalana, car, avui, després de les proclamacions nacionalistes-socialistes acabades de ratificar, no hi té cabuda tothom, pensi com pensi, sinó que, per a ésser adepte de la Unió Catalanista, cal estar completament d'acord amb les orientacions cabdals i fonamentals del nostre nacionalisme.

Ha d'apel·lar-se a la lleialtat, a la qual, en el Consell General del passat diumenge, mantes vegades s'al·ludí i dir sincerament que ara és la hora de portar a terme la depuració, la garbellada que, nosaltres, en el número de la setmana passada, enteníem que, la ratificació del Missatge al qual tantes vegades ens hem referit, significava... Repetim-ho, repetim-ho: han d'abandonar la Unió tots aquells que, disconformes amb la essencialitat del nacionalisme-socialista de Catalunya, no hagin volgut o pogut adaptar-se a la moderna evolució que, a nosaltres i a la majoria dels organismes que constitueixen la Unió, ens ha impulsat a fer l'afirmació, conjunta i inseparable, del nacionalisme i el socialisme. I han d'abandonar-la, anc que sigui dolorosament i amb l'ànima compungida, perquè si per disciplina i en virtut d'una transigència magnànima podien quedar-se dins la Unió aquells que, sustentant les idealitats del Missatge de 1915, el Missatge, dins de la Unió, veien anul·lat, no, així, es troben en el mateix cas, aquells que, no creient-hi — i no pas per una suposada inoportunitat política, sinó per ésser absolutament contraris de tot el seu contingut ideològic — en les rengleres de la Unió, han vingut, indugement, tot aquest temps, figurant. Nosaltres, pel bé de la nostra actuació col·lectiva i per tal d'assolir l'arribada del desitjat moment en que sigui un fet indestructible la cohesió i la unanimitat ideològica dels nacionalistes de la Unió, hem d'insistir, novament, en que se'n vagin. I és que ens doldria haver de violentar la nostra actuació, emprenent-nos, més tard, una tasca d'exclusió, noble i sincera, que vindria a ésser la depuració, la garbellada política de la qual nosaltres, ja altres vegades, hem manifestat esser-ne partidaris.

Així, doncs, escrites les precedents consideracions i d'una manera lliça i plana exposades, sols podem afirmar que nosaltres que, mai, en res que afectés a les idealitats nacionalistes-socialistes, ens hem sentit dominats per les vacil·lacions i els dubtes, tenim fè, si la Unió s'emprèn — com ha de fer-ho — una actuació íntegra i recta, en que els ideals tan ben definits pel mestre de tots nosaltres, el doctor Martí i Julià, podran de debò, descansar els seus fonaments damunt la base d'una Unió Catalanista forta i floreixent. Cal, per això, actuar; emperò actuar noblement, lleialment i allunyals, per sempre, de les ínfimes mormuracions, de les petites miseries, que — oblidem-ho, però — no tothom, entre els seguidors de la Unió, abans d'ara, sabia o podia sostreure-se'n.

Per Catalunya, a actuar; pels catalans, a fer feina!..

Les institucions internacionals de la pau

QUIN serà el proper arranjament que estableixi Europa? No tractarem de traçar, ara, l'apropiat plànol geogràfic. Mentre els exèrcits no hagin finit la seva tasca, és, aquest, un jòc bastant và, i no pas, tampoc, sense inconvenients, puix que tot el que un francès publica es llegeix distretament a França, i ho llegeixen, en canvi, amb molta detenció, els homes de la França adversaris. Per aquest motiu, la única cosa que podem fer és tractar de precisar la naturalesa moral d'aquell arranjament.

La voluntat ardida, unànim, potser impetuosa, d'Europa, després d'aquesta horrible guerra, reclamarà la pau, no tansols la pau oficial que posarà terme a les matances i a les ruïnes i retornarà els combatents a la vida normal, sinó la pau veritable, la pau definitiva, que llibertarà el món del continuat afany dels armaments i el mal somni permanent de la guerra repentina, la pau que donarà als pobles la seguretat necessària al treball, i la llibertat d'emplear els propis cabals en obres de civilització. Europa ja no vol ésser un exèrcit sempre de centinella, baix la menaça d'un atac que resultaria cada vegada més temible, a jutjar per les ininterrompudes perfeccions dels explosius i les aeronaus. Per tal d'evitar que sigui devorada per Prússia, ja no vol, Europa, veure's obligada a fer-se semi-prussiana; per por a la «guerra preventiva» veure's condemnada a la «pau armada». El règim prussià ha fallit; en cap moment va procurar la seguretat i ni tansols pogué impedir la guerra. Fa menester un règim que assegurí completa tranquil·litat a Europa i la lliuri dels armaments arruinadors. Damunt quins fonaments pot establir-se?

El proper Congrés de la Pau no invocarà ni el dret legítim dels prínceps, com Metternich, ni el judici de Déu, com Bismarck; en el nostre temps ja no es creu en el dret diví dels reis, ni es rendeix culte a la força: la religió que domina, avui, és el sentiment nacional. Els pobles han progressat des de 1815 i àdhuc des de 1866; s'han enriquit, s'han il·lustrat, s'han lliberat; en tots ells hi ha penetrat la consciència de la seva nacionalitat; la majoria han adquirit el dret a la vida política i s'han acostumat a que es tingui en compte la seva voluntat. Ja no es procedirà, com en el Congrés de Viena, per càlculs de nombre d'ànimes: haurà de saber-se què és el que desitgen aquelles ànimes. Aquesta guerra ha sigut, a tot arreu, una guerra nacional; ha suscitat desig de reivindicacions fins en pobles nacionalment no organitzats. Innovació sens exemple: els governs aliats han reglamentat el tracte dels seus presoners de guerra segons llur nacionalitat personal. Es pot, doncs, acaonar la esperança de que el Congrés establirà, com a regla, el respectar, en el repartiment de territoris, el sentiment nacional, la voluntat dels pobles. No han de pretenir que en aqueixa zona de la Europa oriental on estan barrejades les nacionalitats, sense fites precises, sigui fàcil trobar solucions, no ja satisfactòries per a tots els interessats, sinó

solament equitatives. Tenim dret, al menys, a pensar que s'adoptaran mesures per tal d'assegurar, a tothom, incloint-hi les minories, el respecte de la seva llengua i particulars costums. En quant a França, qual dret públic es fonamenta en la voluntat nacional, refusarà tota solució que la exposés a la vergonya de veure diputats protestaires en una Cambra Francesa o a la temptació d'afrancesar un territori fent desaparèixer els seus habitants.

El respecte del dret de les nacions disminueix les probabilitats de guerra; no les suprimeix mentre les nacions romanguin hostils. Qualsevol acord durador, tant si és entre agrupaments com entre individus, exigeix una moral comú, que forneixi regles respectades de tothom, sancions d'eficàcia per a tothom. A Europa, des de la caiguda de l'ideal polític de la Edat Mitja, fonamentat damunt l'autoritat religiosa, ja no hi ha cap regla que dirigeixi les relacions entre els Estats. Aquesta anarquia internacional té el seu fonament en la idea mateixa de la sobirania, definida així per Bodin en el segle XVI: «El poder absolut i perpetu d'una República». El que és propi del poder absolut és no regoneixer per damunt d'ell cap regla ni intervenció. Aplicat a la política interior, aquest principi engendra la Monarquia absoluta, el poder arbitrari del sobirà sobre tots els súbdits; aplicat a les relacions entre Estats, va a parar a l'anarquia moral erigida per Maquiavel en una doctrina consolidada per la pràctica de la diplomàcia. No hi ha, entre els Estats, ni drets, ni deures, ni obligacions: les regles internacionals no són res més que conveniències d'interessos, i canvien amb els interessos. Un tractat no és altra cosa que una acta que testifica un estat actual dels fets. Monarquia absoluta i maquiavelisme són, només, dugues variants del mateix absolutisme. En el segle XIX, la sublevació dels pobles foragita l'absolutisme de la política interior; s'ha eixoplugat, encare, en la política exterior, i els pobles permeten que segueixi vivint, per ignorància, per no donar-se compte del perill a que s'exposen. La guerra d'ara ha posat ben bé de manifest aquest perill. Tots els altres Estats supleixen la manca de moral internacional per costums de moralitat general; respecten la pau i els tractats per consideració a la opinió pública o per un sentiment d'humanitat que els fa retrocedir davant l'horror de la guerra. Prússia, però, no té tals escrúpols, i sabem, ara, com explota llur sobirania.

Mentre en les relacions internacionals hi subsisteixi l'antiquada noció de la sobirania personal, no serà definitiva la pau. Menaçarà, la guerra, mentre un home d'Estat consideri com a deure seu, de patriota, preparar una guerra d'agressió i ho admiri el seu país si assoleix èxit. Precisa extirpar, de l'Estat, aquest sentiment de la sobirania absoluta de l'Estat damunt dels altres Estats, tal com s'ha extirpat el sentiment de la sobirania del príncep respecte dels seus súbdits. Aquesta és una revolució que cal fer en la vida internacional: la equivalència de la revolució que, en l'interior

de cada poble, ha establert el règim representatiu. Això, sols la opinió pública pot fer-ho; s'ha avançat als diplomàtics; ja s'ha adonat que els pobles d'Europa tenen més interessos comuns que interessos oposats; que fóra més avantatjós per a tots concertar-se per al treball que no pas destruir-se; sab que la pau és preferible a la guerra. Quan la opinió pública es faci sentir en el món—absolutament tancat, fins ara—en que viuen els diplomàtics, eixurriarà l'esperit de Maquiavel i el de Bismarck: l'esperit d'astúcia i el de violència.

Renunciar a un poder absolut!... No significaria, això, un excés, un considerable sacrifici d'amor propi per als que governen? Semblant sacrifici pot esperar-se en els països de règim parlamentari; als homes d'Estat, acostumats a vinclar-se davant de potències que els superen, tals com el Parlament, la votació de les majories, els sufragis dels electors, etc., els hi serà prou suportable sotmetre's a regles internacionals; però els sobirans dels països de règim personal, creats en la idea de que són d'essència superior i de que els pobles no són sinó l'instrument de llur grandesa, acostumats a les violències dels seus uniformes i a la companyia dels oficials per als quals la sola ocupació hontosa és la guerra, com acceptarien regoneixer per damunt d'ells regles i prescripcions qual única força resideix en la opinió dels súbdits, llurs inferiors? Com renunciarien a fer respectar llur voluntat sobirana per mitjà dels canons, *dar-rera raó dels reis*?

Indubtable és que, en el cas d'ara, la derrota dels dos Imperis agressors, en destruir la casta dels oficials prussians, la burocràcia policiaca de Viena, la oligarquia madgair de Budapest, enderrocarà, en la opinió mateixa dels seus pobles, el governament personal i l'absolutisme militar, fent que els pobles de la Europa central engranin en la evolució general dels pobles civilitzats. Serà més fàcil, allavors, doblegar els seus governs a la observació d'una moral internacional. En quant a l'Emperaire de Rússia, per excepció feliç, penetrat d'aquell pacífic esperit que constitueix els fons de l'ànima russa, està disposat a acceptar les regles necessàries a la pau: ho ha provat en pendre, a l'any 1899, la iniciativa de la proposició de limitar els armaments, proposició d'aon han sortit, en les dugues Conferències de La Haya, les úniques temptatives pràctiques, efectuades fins a la data, per tal d'evitar la guerra. Tant la victòria com la derrota dels nostres enemics augmentaran les probabilitats d'una pau duradora, a condició de pendre garanties pràctiques contra Prússia, que, així per les seves declaracions com per sa conducta, s'ha posat obertament fóra del dret internacional.

Que els governs regoneguin per damunt d'ells, si no institucions positives, al menys l'autoritat moral de les regles internacionals; que respectin els convenis polítics, com respecten llurs compromisos els particulars; que acceptin la mutua intervenció dels seus armaments; que sotmetin sincerament a la pública opinió les negociacions i decisions llurs, fent-se ajudar per delegacions oficioses dels Parlaments, i, d'aquesta manera, per si mateixes, les institucions de la pau seran un fet indestructible.

CH. SEIGNOBOS

LES REIALS CONCESSIONS

EL PORT-FRANC A BARCELONA

HEM de parlar amb formalitat? Val la pena de pendre's amb seriositat la concessió anunciada del port-franc a Barcelona? Però és que realment es concedeix el port-franc?

Confessem que no hem sentit el menor entusiasme a l'anunci de que havia estat firmada una reial ordre concedint... *un depósito comercial en Barcelona* i ni hem sapigut comprendre, tampoc, certes alegries i certs entusiasmes per tal motiu, que creiem ridícoles i humil·liants.

Hem dit sempre, hem afirmat a cada ocasió que s'ha debatut la qüestió del port-franc, que nosaltres no podíem mai acceptar un utilitatge mercantil ple d'imperficcions, de restriccions, i, per tant, mancat d'aquella eficàcia que fa triomfar, repercutint directament els beneficis a la col·lectivitat. Nosaltres no concebim l'acció acomodaticia dels qui mancats de rectitud en llur esperit i fletuosos del benefici individual, més que del col·lectiu, accepten qualsevol engruna, qualsevol incongruència, qual eficàcia no arriba més enllà de la situació política que convé arranjar.

No és que un afany de contradicció, de oposició, mení els nostres sentiments; si bé irreductibles en els nostres principis, aquesta mateixa irreductibilitat fa que acceptem gustosos una afirmació justa, però mai una arbitrària concessió qual única finalitat pugui ésser el fracàs de la cosa desitjada. Hi ha que regoneixen una grossa raó als qui oportunament han afirmat que el dipòsit comercial no soluciona res, de la faïça que vol concedir-se; essent de notar la oposició d'un home tan poc sospitos com és en R. Bosch i Alsina, qui afirma que la Junta d'Obres del Port no voldrà intervenir per a res en la ridícula paròdia del port-franc.

El port-franc—diu l'eminent economista francès, Charles Gide—és aquell port en el qual les mercaderies de trànsit hi poden embarcar, sojornar, ésser vengudes, manipulades i transformades lliurement, poguent-s'hi instal·lar indústries. Però bé; Gide, com tot hom qui sab el que és un port-franc, ens diu que cal molta llibertat per a que pugui arribar a esdevenir quelcom veritablement d'utilitat, cosa que s'obté amb una xarxa esplendorosa d'activitats industrials sense les quals el port-franc és una ficció.

Ha passat ja a la Història la discussió sobre ulteriors perjudicis tan debatuts; hem convingut ja tots, en la mentida de *el granero del mundo*, i, per tant, ja no calien concessions ambigües i hipotètiques, que sols servissin per a engrescar a quatre infelïços que ja han començat a treure taques de levites i berrets de copa, per a rebre triomfalment a reials personatges que vindran personalment a recollir les gràcies per la famosa concessió feta.

Ni tenim la seguretat de que el port-franc de Barcelona sigui com el de Càdiç, ni essent com aquest pot, tampoc, complaure'ns. Hem anat esporgant cada cop més la importància de la nostra aspiració, que ara el senyor ministre ja en diu *depósito comercial*. Advertim, a més, que Barcelona no té punt de comparança amb Càdiç; que el volguer equiparar la

vida industrial de la nostra urb amb la plàcida vida gaditana, per a deduir un uniformisme brutal en l'acció mercantil llur, és un erro que no té parió en cap poble mitjanament educat en economia.

Per què ha de predominar avui el mateix criteri mesquí d'en González Besada, quan el projecte de 23 de Octubre de 1903? Aquest projecte, tantes quantes vegades ha sigut plantejada la qüestió del port-franc, ha resurgit com una cosa nova, com a la resultant d'un profund estudi, éssent sempre el mateix, absolutament. Fa riure el pensar-hi, però la fatalitat és així; res volen dir per a Espanya tretze anys de vida en aquest segle xx, en el qual cada dia la complexitat del viure és més gran, i les exigències es multipliquen de tal faïça en l'activitat mercantil i industrial, que l'avenç més important de vint anys enrera és ja avui, generalment, una vulgaritat en decadència.

No comprenem com no vulguin, avui tampoc, acceptar-se al port-franc les barrejades d'olis, l'extracció de la llana de la pell, la incorporació de sucre estranger a les substàncies alimentícies, la preparació de tipus de vins amb vins estrangers, els preparats de licors, etc., que és el que ja demanaven la gent del *Fomento* en tantes altres ocasions, però que un títol de compte o qualsevol altra fatxenderia, té la virtut de fer-ho renunciar.

Veus-la-aquí la fermesa nacionalista de la gent de la nostra terra. Vegerem amb repugnància com a la diada de la Llengua Catalana, al miting del Centre Autonomista de Dependents, un representant del *Fomento* discursava de la Patria Catalana; i ens dolia que així fos, perquè sobradament sabíem que les necessitats materials de Catalunya no les defensarien mai amb dignitat. Bon profit els faci el *Depósito Comercial*, ni val la pena de servir de comparsa, essent dinàstic o regionalista, de teatrals viatges, o bé dient-se nacionalista-republicà, defensar descaradament la política del funest comte de Romanones.

Nosaltres, sols podem admetre una concessió profitable i obtinguda, sobretot, amb dignitat.

R. FOIX

PER AL SOSTENIMENT DE LA NACIÓ

TENIM dit que en la nostra Administració ha quedat oberta una llista de subscripció, en la qual podran contribuir-hi tots els partidaris del nacionalisme socialista de Catalunya, destinada a l'amortització del dèficit que la publicació del nostre setmanari, durant el passat trimestre, va produir. A la mentada subscripció hi han contribuït darrerament els següents amics nostres:

	Pessetes
Suma anterior.	13'50
Eloi Pamies	1'00
Segimond Blai	2'00
Lluís Morillo	0'50
Un nacionalista-socialista.	1'00
N. Jubany	1'00
Jaume Sabatés i Vilar	10'00
Claudi Canals	0'50
Pere Comerma	1'00
Joventut Catalanista de Barcelona.	10'50
S. V. i M.	1'00
R. Plà i Armengol	5'00
Valeri Torras i Bach	2'00
TOTAL.	49'00

Del moviment de la subscripció oberta per al sosteniment de LA NACIÓ, a cada número n'informarem als nostres lectors benivolents.

AL VOL

Els sorolls de la ciutat

S'HA parlat, diverses vegades, des de les columnes d'algun diari, del soroll de la ciutat, i s'ha convingut que és mostra de poc civisme tolerar que la ciutat es presenti caòticament, zumzejant estridentment per tots indrets, i no posant cura, en cap hora ni instant del dia, per tal que el silenci, la quietut — i no pas, però, la quietut i el silenci de les coses mortes — embolcalli la vida dels ciutadans.....

Que el ciutadà, el ciutadà barceloní, el ciutadà català, en virtut d'una autoelevació a la categoria d'una suprema civilitat, sàpiga produir-se, manifestar-se i rebel·lar-se en contra tot allò que tendeix a fer, dels carrers de la ciutat, de la ciutat de tots, infernals laboratoris productors de ingrates i incívils estridències, amb bramuls es-paordidors i guturals sonoritats dels instruments d'avis i d'alarma que llueixen (!) els vehicles de sport i plaer de les classes burgeses, i amb continuats repiqueteigs—que comencen tots els jorns de bon matí—de campanes, de les campanes que criden els creients al compliment d'un deure que els homes moderns van considerant-se'n alliberats.....

I és, més que cap altre, contra aquests sorolls —els sorolls burgesos, els sorolls de l'atavisme i de les coses inútils— contra els que deuen dirigir-se els blasmes i les reconvençions dels homes aimants de l'ambrositat, de la quietut, del silenci de la ciutat.

Els que de totes les comoditats gaudeixen, els que a redós de la riquesa individual s'emparen, consideraran que a la ciutat res trontolla quan ells, dalt dels particulars i luxosos automòbils, bronzents, donen motiu a que la plebs s'aturi al pas d'aquell endimoniartefacte que els fa guanyar moments d'esbarjo, moments de plaer, moments de negoci i instants d'embrutiment i de relaxació moral, a voltes...

Res trontolla, potser pensen, quan les campanes de les conventuals fortareses branden estentoriament els seus aguds sons metàl·lics, fent estremir la terra i no arribant a fendir els aires ni menys anar tant amunt, aquell soroll, com amunt els fidels creients voldrien que anessin... No; no. Res trontolla ni res s'estremeix, en el sentit material, però en l'ordre espiritual i en l'ordre social, ah, allavors... Sense donar-se'n compte, ells, els productors, productors, només, de sorolls mancats de civisme, produeixen l'anorreament, la en-solciada, de tot un sistema social, despresigiat i orfe de moralitat, en l'accepció més recta i austera de la paraula. I és que, mentre les campanes branden i els automòbils corren i les esglésies s'omplen de devots i als aristocràtics llocs de plaer i d'esbarjo a tota la mitologia perversa s'hi venera, a les cambres misèries i àdhuc en qualques carrers de la ciutat mateixa, no s'hi produeixen ni s'hi ouen sorolls estridents, sorolls metàl·lics, però la ranera de la mort, de la mort lenta, fadigosa, eixint d'un còs halenat encare, posa de manifest, amb tota cruïda, amb tota cruïda, que, a la nostra societat, a la convencional i injusta societat d'ara, malgrat les pregaries i el brandar de les campanes, malgrat la velocitat dels automòbils i els sorolls inútils, hi ha un règim de sagnant injustícia que, per damunt de tot, emmalalteix i fa patir tortura als homes que, essent bons i justs i resignats, ni tenen automòbil ni les bondats divines, descendint del cel, s'han fixat en ells, que no produeixen, ni poden produir, sorolls ciutadans, perquè el seu feble còs ni esma té, gairebé, per a estimular l'acció del bategar del cor que els sosté i els aguanta...

Consell General ordinari de Representants de la Unió Catalanista

SESSIÓ DEL MATÍ

TAL com estava anunciat, diumenge passat se celebrà, en la sala d'actes del Centre Nacionalista Català, el Consell General ordinari de Representants de la Unió Catalanista.

Cap a tres quarts d'onze del matí, s'obre el Consell, sots la presidència d'en Pere Manén i Artés. Ocupen també la taula presidencial els individus de la Junta Permanent, senyors Joaquim Delclòs, Antoni Carbonell, Amadeu Peig, F. Pineda i Verdaguer, Frederic Barceló i Ricard Margarit. Assisteixen representacions de les entitats següents: Centre Catalanista *Gent Nova*, de Badalona; Casal Catalanista del Poble Nou, Casal Catalanista del Districte II; Casal Catalanista del Districte III; Casal Catalanista del Districte V; Casal Catalanista del Districte VI; Centre Republicà Català *Sang Nova*; Associació Catalanista de Gràcia, Casal Catalanista del Districte X; Casal Nacionalista Sagrerenc; Casal Nacionalista Martinenc; Associació Catalana de Beneficència i Joventut Catalanista, de Barcelona; Escola Nacional Catalana, de Belcaire; Associació Nacionalista, de Calella; Associació Catalanista, de Lleida; Associació Joventut Nacionalista, de Rubí; periòdics: *Gent Nova*, de Badalona; *LA NACIÓ* i *Renaixement*, de Barcelona; *L'Estiuada*, de Sant Hilari Sacalm, i *Correu de Catalunya*, de Santiago de Cuba; i el suplent de representant dels socis protectors de la U. C., en J. Grant i Sala.

Abans d'aprovar-se la constitució del Consell, el representant de *Renaixement*, senyor Francesc Rosell, declara que no pot admetre's la representació del Casal Nacionalista del Districte VI, perquè aquest Casal està dissolt des del mes d'Agost darrer; apel·la, per a fer prevaler tan lògic criteri, a la lleialtat del seu darrer president i actual membre de la Junta Permanent, senyor Barceló. Aquest senyor diu que el Casal és dissolt de fet però no de dret, per quant la seva dissolució no ha sigut encare comunicada a la Junta Permanent ni al Govern Civil. El senyor Rosell diu que si aquests requisits no s'han complert haurà estat perquè el senyor Barceló, com a darrer president del Casal de referència, no ha fet complir els darrers acords del Consell Directiu conduents a portar a terme les notificacions retretes ara com a justificatius de la existència de la entitat; el senyor Rosell apoya la seva pretensió amb la lectura d'un document circulat amb data del 25 d'Agost darrer entre tots els socis del Casal Nacionalista del Districte VI, en qual document es fa la declaració textual i categòrica següent: «En el Consell extraordinari celebrat el dia 18 de l'actual mes—Agost de 1916—, la Junta Directiva d'aquest Casal, atenent-se a ço acordat en sessió general de socis, del dia 22 de Març, va decidir complimentar l'acord de dissolució del Casal per a passar, en bloc, a integrar altra agrupació important... És així que va demanar a l'Associació Nacionalista Catalana, Casal Catalanista del Districte II, nostre ingrés de conjunt fent entrega de tota nostra documentació social. És per tal motiu que des del mes entrant quedau inscrit soci de la esmentada vigorosa associació que com no ignoreu és, avui per avui, el més ferm baluart que a Barcelona compta la Unió Catalanista... Pel que respecta als cabals que teníem en caixa i per a satisfacció vostra, devem comunicar-vos que el superàvit de 102'50 pessetes, han sigut entregades a la caixa de l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana... firmen i rubriquen aquest document Josep Vidal, Secretari, i Frederic Barceló, President; altrament manifesta el senyor Rosell que la representació per a

concorrer al Consell General de Representants devia haver sigut acordada pel Consell Directiu de la entitat, si aquesta hagués existit, i no s'ha fet així, puix ell, que formà part del referit Consell Directiu de l'esmentat Casal fins a la seva dissolució, no havia sigut convocat ni tansols consultat per a fer aquesta designació. El senyor Barceló, sense poder oposar cap prova a les afirmacions del senyor Rosell, demana que el Consell General ho resolgui. Es promou un debat en el qual és posada en interdicte la legitimitat de moltes de les representacions presents, procedint-se, per a solucionar el conflicte, a l'acceptació, amb dret d'impugnació i defensa, de cada una de les Delegacions presents al Consell, essent totes acceptades, inclús la del dissolt Casal Nacionalista del Districte VI, per majoria de vots.

Acte seguit, és llegida i aprovada, sense esmena, l'acta del darrer Consell General extraordinari de Representants.

Són soismeses a la sanció del Consell les expulsions decretades per la Junta Permanent: de les entitats Centre Nacionalista de Cabriels, Associació Catalanista Rafel de Casanova, de Manlleu, i Lliga Catalanista d'Urgell i Segarra, de Tàrraga, per deure a la Unió més de dos anys de quotes; del Centre Nacionalista Català de Balaguer, per infracció de les Normes Electorals; així com la supressió dels drets que com a ex President corresponien a Lluís Domènech i Montaner; essent tot aprovat pel Consell General.

El Secretari de Propaganda Amadeu Peig passa a explicar com el doctor Martí i Julià es donà de baixa de la Unió Catalanista, per haver cregut ésser tractat amb desatenció inexplicable pel darrer Consell General; exposa que la Junta Permanent no volgué la responsabilitat d'acceptar aqueixa baixa, que desposseïa la Unió del seu més positiu valor i de tan alt mestratge, i decidí sotmetre la baixa al Consell General; però, davant la manifestació feta avançadament pel doctor Martí i Julià, que, diu, abdicarà de tota distinció o dignitat que en el sinu de la Unió se li vulgui adjudicar, segons lletra que ha sigut llegida, proposa que el Consell faci declaració de que, contra la seva voluntat, l'actitud del doctor Martí i Julià no li permet altra solució que acceptar-li la baixa de soci, si bé el Consell continuarà mantenint-li els drets d'ex President, i curarà, quan ne sigui hora, de que aquests drets no se li prescriguin mai. Així, el Consell, unànimament, ho acorda.

Es passa a l'admissió de socis col·lectius i ratificació de nomenament de Delegats especials. El representant del Casal Catalanista del Districte III, F. X. Casas i Briz, fa notar que no s'ha complert, en la redacció de la convocatòria per al Consell, el requisit de fer-hi constar els socis col·lectius que hagin demanat l'adhesió, tal com prescriu l'apartat n) de l'article 5n. dels Estatuts de la Unió Catalanista, en el punt que fa referència a les atribucions del Consell General. El President excusa en la inexperiència de l'actual Junta Permanent el fet d'aqueixa omissió. En Casas i Briz es manifesta contrari a que, no havent-se complert aquest precepte reglamentari, es passi

a votar l'admissió dels nous socis col·lectius, amb l'objecte, sobre tot, de no sentar un mal precedent, i demana que quedi l'acceptació d'aqueixes entitats en suspens fins a un altre Consell General. En Peig creu que es poden atendre tots dos extrems, amb tal que, abans de procedir a la votació, el Consell General acordi declarar subscrita la omissió involuntària de la Junta Permanent, no sentant, així, el precedent que es vol evitar. Així es decideix, passant-se a votar l'acceptació de les entitats que es proposen, donant l'escrutini el resultat següent:

Centre Català de Mendoza, admès per 91 vots en pro i 20 en contra.

Cooperativa Mutual Catalana de Barcelona, admesa per 76 vots en pro i 35 en contra.

Centre Nacionalista Català de Barcelona, admès per 71 vots en pro i 40 en contra.

Seguidament, s'aprova el nomenament de Delegat especial fet per la Junta Permanent a favor d'en Lluís G. Lluis i Brusi, de Bilbao.

S'aprova aiximateix l'Estat de Comptes.

I, donat l'avançat de la hora i la importància dels afers que encare resten per tractar, s'aixeca la sessió a un quart de dues de la tarde, per a renusar el Consell a les quatre en punt.

SESSIÓ DE LA TARDE

Poc més tard de la hora convinguda, reprèn el Consell les seves tasques.

És llegida la Memoria del Secretari General explicativa de les tasques realitzades per la Unió Catalanista durant el darrer exercici, la qual és aprovada sense discussió.

Es passa a donar lectura al Missatge que la Junta Permanent, per prescripció reglamentària, presenta al Consell General de Representants, i del vot de minoria, els quals publicarem ja en el nostre número de la setmana passada.

En vista de que el Missatge que presenta la majoria de la Junta Permanent no senyala cap orientació i traspasa al Consell General la missió de fixar-la, en Casas i Briz, a l'objecte de que el Consell pugui decidir amb coneixement de la realitat de la vida de la Unió Catalanista, demana que es lleixin les memories que els socis col·lectius hagin remès a la Junta Permanent, en virtut de prescripció reglamentària, en el mes de Setembre darrer; i així s'efectua.

Finida la extensa lectura de les 22 Memories rebudes, en Peig va a defensar el vot de minoria. Comença demanant que la discussió es porti en termes de concòrdia i de serenitat; fa referència als dos criteris —de derogació i de ratificació del Missatge de 3 de Gener de 1915— que es dibuixaren en el Consell General extraordinari de 31 de Juliol darrer, criteris oposats que convergiren en el de voler continuar la Unió; esmenta les dificultats amb que la Junta Permanent s'ha trobat per a poder trobar un punt de coincidència, respecte a orientació a seguir, d'entre les 22 Memories rebudes dels organismes de la Unió Catalanista, i disculpa el que, per no sentir-se prou autoritzada o prou hardida, no hagi volgut ésser ella qui senyalés el camí a seguir. Diu que ell, amb el company de Junta Monés, ha

MIGRANYA, DOLORS NEURALGICS

: : : FEBRES, Etc., SE CUREN AMB

En venda: Centre Productes Farmacèutics del Dr. Andreu, J. Uriach i Cia., J. Segalà

Al detall: En totes les farmàcies CAPSES D'UN CATXET : 35 cènts.

KALMINE
Biblioteca de Farmacologia
Temes de la Generalitat

presentat el vot de minoria que encarna el sentir que està disposat a defensar sempre, però que, a pesar de les seves preferències, ell se sotmetrà disciplinadament a la voluntat del Consell General. Afirmar que el Missatge del 3 de Gener de 1915 és fidel reflexe de l'ànima catalana, amarada d'aquell esperit lliberalíssim que ha sigut sempre, a través de la història, la tònica de la nostra nacionalitat. Catalunya—afegeix—s'ha manifestat sempre tolerant en la qüestió religiosa, ha actuat en moments llunyans de la història amb una meravellós intuïció socialitzadora, i ha mantingut sempre ferm el principi essencial de tota democràcia; el predomini del poder civil sobre tot altre estament de l'Estat; els que estimem Catalunya devem ésser socialistes per tradició i per humanisme, pensant que, sols amb aquestes idees renovadores, podrem guiar i fortificar la nostra nació. Quan aquesta guerra que ara està plantejada acabi, l'esperit lliberador assaltarà els governs dels Estats, portant la implantació dels ideals socialistes, la lliberació de les nacionalitats oprimides, i desarmant les forces enemigues de la pau: el militarisme i el sectarisme religiós. En aquests moments que aquest trasbalsament es prepara, la Unió Catalanista no pot recular a les seves antigues i insuficients posicions de neutralitat i de convergència; deu actuar per Catalunya irreductiblement socialista, irreductiblement nacionalista, resoltament decidida a apartar del seu costat tots aquells elements indisciplinats i discòls que li entorpeixen el camí.

En Peig acaba dient que, a pesar del seu entusiasme per les idealitats que acaba de defensar, ell acatarà el que la majoria del Consell resolgui.

El representant del periòdic *Correu de Catalunya*, de Santiago de Cuba, T. Comas i Corbera, proposa que, ja que, pel que es desprèn de la efectuada lectura de les Memòries de les entitats, no existeix respecte a orientació un criteri comú, es derogui el Missatge del 3 de Gener de 1915, deixant als organismes de la Unió en llibertat d'acció per a desplegar cadascú l'actuació que millor li plagui en qüestions polítiques, religioses i socials.

En Rosell remarca també la disparitat de criteri dels elements de la Unió. Diu que la Junta Permanent, per manament dels Estatuts, tenia obligació de senyalar un camí; no ho ha fet així, i ara resulta que, no existint altra afirmació que el vot de minoria, si aquest és rebutjat pel Consell i s'aprova el Missatge de la Junta Permanent, no s'haurà aprovat res.

El President, Pere Manén i Artés, diu que s'ha de tenir en compte el caràcter d'interinitat d'aquesta Junta Permanent, elegida amb pressions i forçada a actuar en un dels moments més difícils de la vida de la Unió. Afegeix que el fet de que la Junta Permanent no hagi formulat en el Missatge un criteri concret, no vol dir que els individus de la Junta no tinguin ben definit el seu pensament en aquest assumpte. Creu, en Manén, que les orientacions socialistes de la Unió han fracassat, havent allunyat de l'actuació socialista de la Unió elements valuosos. Acaba fent notar la transcendència de l'acord que recaigui.

El senyor Rosell rectifica insistint en que la Junta Permanent no ha complert amb el seu deure en no exposar obertament el seu criteri.

El senyor Manén, contesta dient que volent l'actual Junta Permanent, per sobre de tot, el con-

tinuar la vida de la Unió Catalanista, no han volgut els que la constitueixen marcar un camí, que, cas de no ésser acceptat pel Consell General, els deixaria inutilitzats, per a, si això fos necessari, seguir dirigint l'actuació de la Unió.

El senyor Casas i Briz es manifesta d'acord amb l'exposat pel senyor Rosell. Diu que la disparitat de criteris emesos pels organismes de la Unió, en la qual disparitat la Junta Permanent s'empara per a amagar el seu pensament, no és tan absoluta per a que no s'hi pugui trobar com a criteri predominant el de voler la ratificació del Missatge fonamental de la nova política de la Unió. Pregunta quan foren lleials, si ara o el dia 3 de Gener de 1915, les entitats que en aquella data votaren el nou Missatge i ara demanen la seva derogació. Acaba dient que si la Unió Catalanista no té força per a emprendre una decisió resolta i donar-li efectivitat, la Unió Catalanista deu morir.

El Secretari de Relacions Exteriors, senyor Pineda i Verdagué, diu que la Junta Permanent ha procedit amb lleialtat en dir que era impossible, de la vaguetat dels criteris manifestats pels organismes de la Unió, extreure'n una coordinació definida i concreta. La Junta Permanent no podia acceptar la responsabilitat de donar com a criteri general de la Unió el seu criteri particular, establint així una dictadura espiritual. Afegeix que la Junta Permanent ha complert el seu deure en deixar aquest punt a la resolució del Consell General.

Intervé en Peig, fent notar que la discussió es desvia, i que ara deu reduir-se a combatre o defensar el vot de minoria.

Parlen en aquest sentit en Casas i Briz, el President, en Peig, el representant del Casal Nacionalista Sagrerenc en Duràn, en Comas i Corbera, i en F. Rosell, decidint anar a la votació del vot de minoria defensor de la ratificació del Missatge del 3 de Gener de 1915, i, la contraposició, presentada per en Comas i Corbera.

Abans, el President es declara partidari de la derogació del Missatge, si bé se sotmet a la decisió del Consell.

S'efectua la votació, que dona el resultat següent:

A favor de la ratificació del Missatge	71 vots
A favor de la derogació.	40 »
En blanc.	6 »

Han votat per la ratificació el Centre Catalanista Gent Nova, de Badalona; Casal Catalanista del Poble Nou, Casal Catalanista del Districte III, Centre Republicà Català Sang Nova, Associació Catalanista de Gràcia, Casal Catalanista del Districte X, Casal Nacionalista Sagrerenc i Joventut Catalanista de Barcelona, Associació Nacionalista de Calells, Associació Catalanista de Lleida, i els periòdics *Gent Nova*, de Badalona, *LA Nació* i *Renaixement*, de Barcelona, i *L'Estiuada*, de Sant Hilari Sacalm; i en Peig, de la Junta Permanent.

Nacionalistes: Porteu LA NACIÓ a la fàbrica, al despatx, al treball i a tot arreu on pugui guanyar-se un català per a les nostres idees. Que la veritat sia coneguda i emmeni la voluntat del poble

Han votat en pro de la derogació, el Casal Catalanista del Districte II, Casal Catalanista del Districte V, Casal Nacionalista del Districte VI, Associació Catalana de Beneficència i Socis Protectors de la Unió Catalanista de Barcelona, Escola Nacional Catalana de Bellcaire; periòdic *Correu de Catalunya*, de Santiago de Cuba, i els individus de la Junta Permanent Manén, Delclòs, Carbonell, Barceló i Margarit.

Han votat en blanc el Casal Nacionalista Martinenc, de Barcelona, i en Pineda i Verdagué, de la Junta Permanent.

Efectuada la transcrita votació, la Junta Permanent, fonamentant-se en el fet d'haver sigut elegida amb caràcter d'interinitat, presenta en ple la demissió dels seus càrrecs, declarant el President sospesa la sessió per deu minuts, a l'objecte de que els Representants puguin posar-se d'acord per a la votació de la nova Junta.

Renouat el Consell, el Representant de LA Nació, el nostre Director, Manuel Juliachs, demana que, en vista de la responsabilitat que l'acord darrerament pres pel Consell General imposa a la nova Junta Permanent, la seva elecció s'ajorni fins a una altra sessió, perquè la confecció de la candidatura pugui fer-se amb seny i serenitat.

S'obre discussió en pro i en contra d'aquesta proposició i respecte dels elements que deguin integrar la nova candidatura, intervenint-hi el President, en Peig, en Duràn, el Representant de l'Associació Catalanista de Lleida, doctor Ramón Pla i Armengol, Representant del periòdic *L'Estiuada*, de Sant Hilari Sacalm, Alcàntara i Gusart; F. X. Casas i Briz, el Representant de l'Associació Catalanista de Gràcia, J. Rodergas i Calmell; en Manuel Juliachs, en J. Grant i Sala, i altres Representants.

Com a resultat de la laboriosa deliberació, es presenta la candidatura següent:

President	Amadéu Peig
Vicepresident	P. Manén i Artés
Tresorer	A. Colomer i Tutau
	Josep Serra
	T. Comas i Corbera
Vocals	Jaume Cardús
	J. Monés i Costa
	Ramón Duràn
Secretari de Propaganda	
Secretari de Relacions Exteriors	Francesc Rosell
Secretari d'Acció Cultural i Social	J. Grant i Sala
Secretari General	F. X. Casas i Briz

En Casas i Briz fa avinent que solament accepta el càrrec a condició de que el Consell General autoritzi plenament la Junta que va a elegir per a que pugui obrar severament pel manteniment de la disciplina dels organismes de la Unió en relació amb els principis ratificats i amb les prescripcions dels Estatuts i Normes acordades, arribant, si és precis, a decretar la expulsió de tot el que sigui un obstacle o una pertorbació per a l'actuació de la Unió en el sentit exposat.

Els demés individus designats a la candidatura, que es troben presents, fan seva la condició que exigeix en Casas i Briz, a la qual accedeix el Consell.

Totseguit és votada per aclamació la nova Junta Permanent. El President ne fa la proclamació, i declara finida la sessió ordinària del Consell General. Era un quart de nou de la nit.

S. CARBONELL I PUIG

COMISSIONS :: REPRESENTACIONS
:: ADMINISTRACIÓ DE FINQUES ::
CABLE: SUBUR APARTAT DE CORREUS: 226
::: SANTIAGO DE CUBA :::

Dr. Vilà i Torrent

ON PARLE FRANÇAIS ENGLISH SPOKEN MAN SPRICHT DEUTSCH
BARCELONA — Carrer Roger de Llúria, 44 (entre Gran-Via i Diputació)

METGE ODONTÒLEG de les Escoles
dentials de Madrid i Philadelphia (EE. UU.)

L'actuació política del Doctor Martí i Julià

DEL diari barcelonès *Las Noticias*, edició del passat dimecres, traduïm les següents ratlles:

« Amb motiu de l'apartament del doctor Martí i Julià de la Unió Catalanista, de la qual n'ha estat President per espai de tants anys, el visitarem, ahir, en el domicili seu, a l'objecte d'obtenir alguna aclaració referent als mòbils d'aquest apartament, que, en les actuacions públiques de la Unió, no queden ben especificades.

» El líder del catalanisme radical ens rebé amb una extremada cortesia; no-res-menys, es mostrà molt discret en les seves manifestacions.

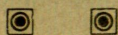
» Ens digué que la retirada seva és transitoria, fins i tant que es restableixi la pròpia salut, bon xic delicada, i es curi l'afecció que pateix als ulls, puix ell continua sense defalliments mantenint íntegrament els ideals i el programa de sempre, els únics susceptibles de donar a Catalunya jorns de glòria, i tornarà, segurament, al camp de la política, per a seguir la obra seva amb la energia i els radicalismes de tota la vida.

» Del seu parer respecte a la situació present de la Unió, res volgué dir-ne el catalanista invariable; no obstant, al·ludí el punt de les relacions amb la Lliga Regionalista.

» El doctor Martí i Julià es declarà convençut de que hi ha perill regionalista, ja que la Lliga no ha d'escatimar combinacions ni esforços, per tal de fer entrar la Unió a la esfera de l'acció pròpia. I es comprèn que no els sembli excessiu cap preu posat damunt d'aquest reforç—afegí—perquè, amb la Unió supeditada, la Lliga podria, efectivament, fer veure que contenia tota la Catalunya militant.

» No vui aventurar prediccions—digué—, però, si tal fet es consumava, ho consideraria com a un mal greu per a la causa que sostenen els catalans veritablement aimants de la terra ».

I res més poguérem conseguir saber relacionat amb les opinions del doctor Martí i Julià, i, per tota resposta a les persistents interrogacions nostres, es limità a recordar que l'actuació política d'ell s'ha desplegat, sempre, a la llum pública, sense acceptar, mai, composicions ni pactes amb ningú. »

Pels homes que lluiten per la llibertat del món

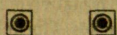
EL deure dels nacionalistes de Catalunya, com diverses vegades hem manifestat, consisteix en no deixar abandonats als heroics voluntaris de la nostra terra que, per amor a la llibertat i aversió, per tant, a totes les idees i institucions que per a la llibertat són un obstacle, s'han allistat en els gloriosos exèrcits de la França, disposats a donar la sang i la existència per tal de combatre als imperialistes teutònics...

Aquest deure suau esmentat, és ben evident que els nostres amics de tots els indrets de Cata-

lunya l'han notat i, com és lògic, s'han disposat a complir-lo, essent possible, així, que, sense interrupció de cap mena, aquesta llista de sotscripció anés augmentant i engroixint-se. Dèu augmentar més, encare; però cal, i és d'altíssima necessitat, que tots, absolutament tots, els nacionalistes catalans, ens facin ofrena del seu donatiu amb destí als voluntaris de la nostra terra.

En aquests darrers dies, s'han rebut, en la nostra Redacció, les següents quantitats:

	Pessetes
Suma anterior.	856'25
BARCELONA	
P. M. Abadal	0'50
Frederic Robert.	0'50
Victori M. Gandia.	1
R. Roca	2
BALAGUER	
M. R.	0'50
BREDA	
Un partidari dels al·lits	0'50
TOTAL.	861'25

GUAITA

La publicació, pel Govern espanyol, del real decret concedint el Dipòsit comercial ha portat inacabables discussions per si ho han obtingut aquests i no aquells; per si era cosa bona o dolenta.

Aqueixes discussions—precisament aqueixa mena de discussions—demostran l'absència en uns i altres de tot sentit nacionalista, car els nacionalistes, sien de la dreta, o de la esquerra, no deuen laborar per a aconseguir triomfs efímers o il·lusoris, purament d'ordre polític, o, millor dit, partidista, sinó que la seva actuació deu ésser tota, absolutament tota, en el sentit polític, encaminada a la resolució integral del problema nacionalista.

Tal com suarà l'entenent els regionalistes de la Lliga, i els que no són de la Lliga, resulta el nacionalisme una mena d'espantall alçat per a atemoritzar els polítics de Madrid, únicament, i no pas amb intenció d'arribar fins a la pròpia entranya del problema nacionalista, això és, fins el regoneixement de la personalitat de Catalunya.

Per això, per la manca de consistència nacionalista dels agrupaments nacionalistes catalans, es fa possible una veritable baralla per si s'ha de trobar bò o deixar de trobar-s'hi una minça concessió del Poder central.

Si de veritat la ideologia nacionalista plànens damunt la voluetat de tots els els que aquí se'n vanten, aqueixos deplorables espectacles no serien possibles, puix que els nacionalistes mai rebutgem res del que el centralisme pugui concedir, però tampoc mai ens vinclarem, per concessions que faci, en tant no s'arribi al regoneixement oficial, integral, del nostre nacionalisme.

Així pensen els nacionalistes catalans. Els demés, són aprofitats de la política, que, amb el nom de Catalunya, van engroixint el seu partit, afeblint, és ben cert, el bon nom del nacionalisme català. — F.

L'actuació obrera

A l'estatge de l'Associació Nacionalista de Calella s'hi reuniren els components de la cooperativa obrera Germanor Cal·lense, nomenant-se, després d'haver discutit i aprovat varis assumptes d'ordre interior, la Junta Directiva següent:

President, Josep Llobet i Guri; Vicepresident primer, Lluís Nicolau i Vila; Vicepresident segon, Joan Morales i Gastón; Vicepresident tercer, Salvador Massuet i Vila; Tresorer, Bonaventura Pedemonte i Janer; Vicetresorer, Josep M.ª Janer i Oliveras; Secretari, Joan Vilà i Pla; Vice-secretari, Francesc Coroleu i Llena; Vocals: Jaume Simón i Regàs, Francesc Carbonell i Duñac, Rafel Lázaro i Domingo, Francesc Llobet i Dulsat, Josep Batlle i Coll, Francesc Grau i Sicra, i Vicens Tallardà i Zaragoza.

♦ Ha sigut empresonat el Director de *Tierra i Libertad*, Josep Mas-Gomeri.

El diari *Solidaridad Obrera*, amb motiu d'haver publicat una informació en la qual donava compte de l'anterior empresonament, ha sofert una denuncia.

Lamentem ambdós contratemps.

♦ La Societat de Fusters, Ebenistes i similars de Barcelona i el seu radi posa en coneixement de tots els interessats que, mentre duri el conflicte que sosté contra els burgesos del ram d'Ebenisteria, no donarà de baixa cap dels seus socis. Tots aquells obrers que es vulguin donar de baixa, en les actuals circumstàncies, hauran d'esperar el terme del present moviment, que serà quan aquella Societat donarà compliment a qui hagi fet la sol·licitud en aquell sentit.

♦ L'Associació d'obers de l'Ajuntament fa avinent a tots els socis i recaptadors que tinguin quotes endarrerides per liquidar, que tots els dissabtes, de nou a onze de la vetlla, en el local social, Guardia, 14, principal, hi haurà una comissió encarregada de fer aquelles liquidacions.

♦ Per divergències entre la societat obrera, Art d'Imprimir, i el diari *Solidaridad Obrera* i els sindicats que inspiren i sostenen aquesta publicació, ha sorgit un conflicte en la impremta on es confecciona el diari obrer. Per aquest motiu, i segons diuen els directors del sindicat Art d'Imprimir, el diari portaveu del sindicalisme barceloní és confeccionat per esquiroles.

♦ Reunida, el passat diumenge, en Assemblea, la Federació local de paletes, per a tractar de la conveniència de formar un Sindicat únic, va rebutjar-se aquest projecte.

Varen parlar, en pro i en contra, diversos delegats, passant-se a votació quan l'assumpte va estar prou discutit.

La votació evidencià que els sindicats de Barcelona, Gràcia i Sant Andreu eren partidaris de la organització única i els de Sans, Horta, Sarrià i Sant Martí contraris.

♦ En el Centre Obrer de Tarragona s'ha celebrat el Congrés de la Federació regional catalana d'oficials paletes, aprovant-se la ordre del dia sense incidents. Hi assistiren delegats de Reus, Selva del Camp, Valls, Sitges, La Mola, Llorens, Vilafranca i Tarragona, en número de vint-i-cinc.

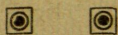
♦ Víctima d'una enfermetat terrible morí, la matinada del dilluns prop passat, en Joan Serra i Bartolomé.

Perteneixia, el malaguanyat jove obrer, a la classe dels boters i era molt estimat dels seus companys pel seu temperament voluntariós i altruista.

Havia desempenyat, entre altres càrrecs, el de secretari general de la Federació dels boters de l'Estat espanyol demostrant tenir una conseqüència admirable i una intel·ligència i capacitat molt poc comuns, dissortadament, entre la gent obrera. El seu afany pel millorament econòmic-social dels seus, era inextingible.

Els boters estan de dol. Han perdut un dels joves de més mèrits dins l'ur Federació i segurament en els conflictes que, d'ara en endavant, se'ls hi presentin, trobaràn a mancar la veu encoratjadora d'en Serra al donar la seva idea lluminosa.

Què la obra deslliuradora d'en Joan Serra sigui eternament recordada per tot els boters i que pensin els seus que, en Serra, sapigué complir, mentre va viure, amb el seu deure!...

Els conflictes socials

ELS EBENISTES

AQUEST conflicte, plantejat per la Societat de Fusters, Ebenistes i similars amb el fi d'obtenir que la jornada dels ebenistes sigui de vuit hores, ha anat esdevenint una vaga general de l'ofici.

Els obrers despleguen tota la seva activitat i mantenen la esperança de que seràn vencedors.

Els patrons, per la seva part, en general, sembla que no volen concedir gaire importància al conflicte existent, no preocupant-se, la majoria d'ells, de cercar la solució que pugui encarrilar aquest litigi per vies de pau i harmonia.

Les autoritats mantenen les seves precaucions per tal d'assegurar la llibertat del treball, segons diuen. Emperò, del mode que van les coses i per les arbitrarietats que a cada pas veiem, garantir la llibertat del treball, en termes governatius i polítics, ja sabem el que vol dir: detencions, forces detencions, quasi sempre immotivades, de vaguistes, i excessiva parcialitat a favor de la burgesia.

Alguns dels vaguistes que la setmana passada ingressaren a la presó, ara, han sigut posats en llibertat.

Que els hi posin a tots desitgem, i que, en sortir de la presó uns obrers, no n'hi entrin uns altres, és el que cal.

ELS DE TRANSPORTS I MUDANCES

La Societat d'aquests obrers ha declarat la vaga a la Societat Anònima del mateix nom, per no haver, aquesta, cedit a les peticions obreres, consistents en l'augment d'un deu per cent en el jornal, reglamentació equitativa de les hores de treball i bonificació d'una pesseta en la labor nocturna.

La negativa de la Societat Anònima mentada ha sigut categòrica. Per això, els serveis de la mateixa van a càrrec d'obers esquirois.

NOVES

CONTINUA oberta, encare, la llista d'inscripció per a tenir opció al llibre pòstum que s'està imprimint i porta per títol *Proeses d'amor i patriotisme*, el qual contindrà els millors treballs del malhaurat escriptor el legionari català Pere Ferrés-Costa, mort heròicament, a les trinxeres franceses, el 9 de Maig de l'any passat.

Ja és sapigut que el mentat volum es publica per subscripció voluntària que els seus amics i admiradors iniciaren oportunament.

Una vegada més, fem avinent que a la nostra Redacció admetem inscripcions.

La quota mínima és de dugues pessetes.

La Joventut Catalanista La Tralla, que, igualment que les altres seccions del disolt Casal Catalanista del Districte II, ha passat a integrar una de les seccions del nou Centre Nacionalista Català, té en projecte la celebració d'una sèrie de mítings de propaganda nacionalista en diferents indrets de Catalunya.

Per ara, s'ha determinat celebrar-ne a Torelló, Santa Coloma de Farnés, Cornellà, Rubí i Vendrell.

Al Poment del Teatre Català, avui, dissabte, a les deu de la nit, hi tindrà lloc l'anunciada vetllada en honor d'en Frederic Soler «Serafi Pitarrà».

Les veus prestigioses de l'Ignasi Iglesias, de l'Apeles Mestres i d'en Conrad Roure desgranaran l'admiració que tots els catalans senten per la tasca gloriosa de qui posà els fonaments del Teatre de la nostra Catalunya.

L'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana ha rebut una afectuosa comunicació dels catalans residents a Guantánamo donant compte de la constitució, en la nomenada població cubana, d'una Comissió Delegada de la Protectora.

Acompanyen a la vibrant i patriòtica comunicació un exemplar de les circulars cursades entre els catalans de Guantánamo, l'acta de constitució de la Comissió i la llista de socis, que ascendeix ja al nombre de quaranta-dos.

El Consell Directiu d'aquesta nova Delegació de la Protectora quedà constituït, en una reunió celebrada el passat Setembre en el local de l'Alcalde Bloc Nacionalista, tal com segueix:

President, Albert Daroca; Vicepresident, M. Ribas i Mestres; Secretari, Marià Mirabent; Vice-secretari, Francesc Feliu; Tresorer, Pau Rafel; Vocals: Josep Soler i Gili, Nicolau Roca, Enric Martí, Josep Vilaseca.

És realment admirable la cordialitat i l'entusiasme amb que els catalans d'Amèrica i molt especialment els de la illa de Cuba responen a la obra, cada dia més vigorosa, de l'Associació Protectora de la Ensenyança Catalana.

Els catalans residents a la pàtria deuen acudir diligentment a cooperar a la tasca patriòtica d'aquesta entitat inscrivint-s'hi com a socis, si no volem veure'ns en el cas de que el nombre de socis catalans residents fora del terror sobrepassi el de residents a Catalunya mateix i el sentiment nacional d'aquells compatriotes sigui una vergonya per a les nostres mequineses.

El Gremi de Viatjants i Corredors del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria ha començat a repartir gratuïtament als seus associats el carnet d'identitat.

Conté dit carnet, a més del Reglament pel qual se regeix el Gremi, un extensíssim Formulari de reclamacions preveient tots els possibles casos prop de les Companyies ferroviàries, així com una infinitat de notes útils per al viatge, degudament classificades.

També està integrat per tots aquells articles de la Llei de Policia de Ferrocarrils, pels del Reglament per al servei de cotxes automòbils per les carreteres, pels del Còdig de Comerç i per aquelles Reials Ordres i altres disposicions importants, vigents a l'Estat espanyol, que tenen interès directe i exclusiu per al viatjant de comerç. És, en resum, un útil volum de consulta, curosament presentat.

Tots els socis que vulguin passar a recollir-lo poden fer-ho els dimarts, dijous i dissabtes feiners, de deu a onze de la nit, i el diumenge al matí, de onze a una, a la Secretaria de la Secció permanent d'Organització i Treball, on se'ls hi farà entrega mitjançant la presentació, junt amb la fotografia de l'interessat, la qual s'ha d'adherir i segellar en el lloc destinat a l'efecte.

La nova Junta Directiva de la Joventut Escolar Nacionalista ha quedat constituïda així per al curs que suara ha començat:

President, Armand Carabén; vicepresident, Eusebi Isern i Dalmau; secretari, Joan Capdevila i Rovira; vice-secretari, Josep Suñol i Garriga; tresorer, Jaume Sabater i Vallès; comptador, Josep Dalmau i Felip; i vocal primer, Josep Cabré i Claramunt.

Aquesta entitat es proposa començar aviat una ferma campanya per la vigorització nacionalista de l'element escolar. El periòdic *Patria Jove* reapareixerà dins el present mes de Novembre.

El passat dilluns, la Joventut Catalanista de Barcelona, celebrà Consell General de socis.

Entre els reunits hi regnà la més gran animació, així com la més complerta unanimitat de criteri referent a l'actuació que deu realitzar-se.

Fou nomenat el company Andreu Valls per a ocupar la vacant del C. D. nomenant-se'n dos més per a cobrir les de la Ponència d'Iniciativa i Investigació Social-nacionalista, la qual quedà integrada pels companys J. Cardús, Ll. Gost i F. Fabrè.

S'acordà contribuir amb una quantitat per a ajudar a eixugar el dèficit de LA NACIÓ; enviar els panells, junt amb el demés que demana, al voluntari Emili Aliard fillol de la Joventut; començar tasques d'organització per a la celebració del *Cap d'Any Català*, que tant èxit obtingué l'any passat, primer de la seva implantació i celebració; i fer un donatiu—en metàl·lic—per a la Creu Roja Serbica, atenent a la crida que la mateixa feu des d'aquestes mateixes planes i en altra ocasió.

La Secció fotogràfica del Centre Excursionista Barcelonès realitzarà demà, diumenge, una excursió instructiva a Caldes d'Estrac (Caldetes) i Llanerers, sortint, per la estació de França, a les 8'30, per a tornar a les 19'38.

MUNDIAL PALACE

Biblioteca de Comunicació

COBERTS DES DE PTES. 3'50 - CONCERT
TOTS ELS DIES

Els divendres Bouillabaisse - Dissabtes menú
corrent i vegetarià

PORTA DE LA PAU

C. E. d'Arts Gràfiques, S. A.—Mallorca, 257 bis

LA NACIÓ

ABONAMENT

2 pessetes trimestre : Estranger: 3 pessetes